

Religió i futbol

Dg, 25/07/2010 per Josep Roca

[Des de l'Amazònia occidental](#)

El campionat del món de futbol ja ha acabat fa unes quantes setmanes, però el que em va provocar a escriure aquestes ratlles ve d'aquells dies. En la pàgina inicial del servidor de correu electrònic que faig servir aquí al Brasil apareixien dos dels equips que s'havien d'enfrontar en un partit: Holanda i Uruguai, i es pretenia informar sobre a quins sants s'encomanava cada un d'ells per poder guanyar. Em va fer pensar en la darrera vegada que vaig ser de vacances a Catalunya. Recordo que, veient per televisió un partit de futbol, i quan el resultat ja semblava estar sentenciat, el locutor s'esplaiava dient que, si el que perdia volia capgirar el resultat, no tenia altra alternativa que començar a resar amb molta fe al patró o patrona de la seva ciutat.

En aquests dos moments em vaig preguntar: el nostre món ha arribat a la secularització, o no? Quin ús (o potser abús) es fa de la fe i de la religió en els mitjans de comunicació i en la vida pública en general? No puc parlar de Catalunya ni d'Europa amb coneixement de causa, perquè fa anys que en sóc fora. Al Brasil (i pel que sé, a Amèrica Llatina en general) estem vivint l'aprofitament de la religió i de la fe del poble senzill amb finalitats econòmiques i alienadores. Hi influeix el mal funcionament de la sanitat pública, la bona fe i la ingenuïtat de la gent, la precarietat econòmica que es continua vivint. Sembla que la fe s'ha convertit en un mercat on cadascú vol oferir el millor producte: miracles més grossos, cures més espectaculars, prosperitat econòmica sense precedents per a aquella persona que dóna tots (absolutament tots!) els seus diners al predicador de torn. Ni les Esglésies dites "tradicionals" ens escapem d'aquest "negoci".

En aquest sentit, m'ha fet pensar una reflexió dels darrers dies: el món contemporani no és un món que hagi anat cap a l'ateisme, sinó que ha anat cap a la idolatria. O, dit amb d'altres paraules, la nostra societat ha fet de la religió un bé de consum. Es vol obtenir un resultat immediat i segur de la "inversió" religiosa que s'ha fet participant en una trobada de pregària, fent una ofrena especial o prometent qui sap què si s'obtenien uns determinats objectius laborals, econòmics o esportius.

Entenc aquesta religiositat en la gent senzilla i sense recursos. M'ho comentava ja fa anys el Bisbe en una festa de santa Llúcia on hi havia gran participació de gent: "com que a la ciutat no tenim cap oculista i anar-se a visitar lluny és molt car, la gent ha de venir a demanar la salut dels ulls a Santa Llúcia". Em costa més d'entendre aquesta religiositat màgica en persones de més cultura i de sou més elevat, com el locutor de televisió, posem per cas. O potser ha passat que s'ha arribat a arraconar a fe i la religiositat, deixant-li només aquest petit espai "folclòric" a l'hora de demanar la victòria en una competició esportiva?

Em sembla força convincent la reflexió del qui diu que el món que tenim no està marcat per l'ateisme, sinó més aviat per la idolatria. Això vol dir que el desig religiós hi és, l'ésser humà continua tenint set. I imagino que el nostre repte és el de saber oferir l'aigua viva que sadolla aquesta set. Qui sap si hi ha tanta gent que rellisca cap a la idolatria i la religiositat màgica perquè no troba l'aigua transparent que està desitjant i buscant.